Szkoła Podstawowa nr 7
im. Heleny Raszki
w Szczecinie

Przedmiotowy System Oceniania osiągnięć uczniów na lekcjach biologii w klasach V-VIII w roku szkolnym 2021/2022

Opracowanie na podstawie

- **Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych.**
- **Statut Szkoły Podstawowej nr 7 im. Heleny Raszki w Szczecinie – rozdział Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania.**
- **Program nauczania biologii w klasach 5 – 8 „Puls Życia" autorstwa Anny Zdziennickiej.**

Joanna Możdżyńska, Marta Opalińska – Mozgiel

ZAPOZNANIE Z PRZEDMIOTOWYM SYSTEMEM OCENIANIA

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z PSO z biologii, a w szczególności informuje o:
a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych wynikających z realizowanego programu nauczania
b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z biologii
c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej z biologii
2. Nauczyciel biologii fakt zapoznania uczniów z PSO dokumentuje stosownym wpisem w dzienniku lekcyjnym.
3. Rodzice mają możliwość zapoznania się z PSO z biologii na stronie internetowej szkoły.

CELE OCENIANIA UCZNIÓW

Ocenianie uczniów przez nauczyciela biologii ma na celu:

1. Wspieranie poprzez:
a) motywowanie uczniów do lepszej nauki i pracy nad sobą
b) stymulowanie i mobilizowanie uczniów do myślenia o swojej przyszłości oraz do podejmowania starań podnoszących jakość edukacji
c) stworzenie uczniom okazji i szansy osiągnięcia sukcesów edukacyjnych w zakresie biologii oraz dowartościowanie ich
d) pomoc uczniom w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju
e) różnicowanie, wyróżnianie i nagradzanie uczniów
2. Prognozowanie poprzez:
a) zdobywanie informacji o efektywność i nauczania biologii i pracy nauczyciela
b) przewidywanie przyszłych osiągnięć ucznia, wykrywanie potencjalnych możliwości
3. Diagnozowanie poprzez:
a) poinformowanie uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych i postępów w nauce
b) rozpoznanie potrzeb edukacyjnych uczniów, tj. określenie ich zainteresowań poznawczych i potrzeb w zakresie uczenia się biologii oraz przyczyn trudności w uczeniu się tego przedmiotu
c) określenie stopnia osiągnięcia standardów wymagań
d) porównanie osiągnięć uczniów różnych klas w szkole
e) dostarczenie rodzicom/opiekunom prawnym uczniów oraz nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach uczniów.
4. Ewaluację poprzez:
a) uzyskiwanie informacji o jakości i poziomie osiągnięć oraz pracy edukacyjnej uczniów
b) badanie wyników procesu nauczania oraz ich analiza.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIA BĘDĄCE PRZEDMIOTEM OCENIANIA

1. Wiedza.
a) znajomość pojęć, zasad, zagadnień i reguł przewidzianych w programie nauczania biologii
b) zrozumienie i zapamiętywanie wiadomości zdobytych podczas lekcji i nauki własnej
c) uporządkowanie i streszczenie wiadomości, zilustrowanie i wyjaśnienie na odpowiednich przykładach.
2. Umiejętności.
a) posługiwanie się wiadomościami według podanych wzorów
b) prawidłowa interpretacja i samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z przedmiotem
c) prawidłowa analiza, wnioskowanie i dostrzeganie związków między teorią a praktyką i stosowanie ich w rozwiązywaniu zadań
d) formułowanie problemów, planu działania, przewidywanie i prezentowanie ich na własny sposób
e) ocenianie, wartościowanie, wnioskowanie
f) poprawne korzystanie z pomocy dydaktycznych (podręczniki, plansze, słowniki, encyklopedie, atlasy, rysunki, schematy, przyrządy)
g) wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce.
3. Postawy.
a) samodzielność i aktywność na lekcji
b) pozytywne nastawienie i zainteresowanie przedmiotem
c) praca w zespole
d) obecność i przygotowanie do lekcji
e) prowadzenie zeszytu i wykonywanie zadań w zeszycie ćwiczeń (jeżeli w te ćwiczenia uczeń został wyposażony)
f) zaangażowanie i dociekliwość poznawcza

g) kształcenie kreatywnej postawy wobec problemu
h) umiejętność samooceny, planowanie i organizowania własnej nauki, przyjmowania za nią odpowiedzialności
i) dokładność, rzetelność, systematyczność.

SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIAGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Wiedzę i umiejętności ucznia sprawdza się stosując formy pisemne i ustne.
2. Formy służące sprawdzeniu wiadomości i umiejętności uczniów:
a) sprawdzian – testy podsumowujące poszczególne działy – termin, forma i zakres podawane są uczniom i zapisywane w dzienniku na tydzień przed, czas trwania 45 minut
b) kartkówka – krótkotrwała (do ok.15minut), pisemna forma pracy kontrolnej, stosowana w sposób systematyczny i planowy w celu sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz zmobilizowania uczniów do systematycznej nauki. Nie musi być zapowiadana. Obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji
c) prace długoterminowe (np. planowanie, przeprowadzenie i prezentacja eksperymentu biologicznego)
d) odpowiedzi ustne obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji, uwzględniają swobodną wypowiedź na określony temat
e) samodzielna praca na lekcji
f) prace domowe – pisemne i wszelkie inne jej formy przygotowane przez ucznia w domu
j) zeszyt lekcyjny i zadania w zeszycie ćwiczeń (jeżeli w te ćwiczenia uczeń został wyposażony) stanowią formę rejestracji pracy ucznia. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek w zeszycie przedmiotowym i w zeszycie ćwiczeń za czas nieobecności w szkole
g) aktywność na lekcji (5 plusów z aktywności –ocena: bardzo dobry, 6 plusów z aktywności – ocena: celujący).
h) praca w grupie – organizacja pracy, komunikacja w grupie, zaangażowanie, sposób prezentacji, efekty pracy
i) przygotowanie do lekcji
j) udział w dyskusji
k) udział w konkursach i akcjach przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych.
3. Stosowana skala ocen:

- celujący: 6
- bardzo dobry: 5
- dobry: 4
- dostateczny: 3
- dopuszczający: 2
- niedostateczny: 1

4. Osiągnięcia bieżące uczniów mierzone punktowo przeliczane są:
a) przy pełnych ocenach według skali:

- 100% celujący
- 90%–99%bardzo dobry
- 75%–89%dobry
- 50%–74%dostateczny
- 30%–49%dopuszczający
- 0% – 29% niedostateczny

b) przy zastosowaniu w ocenie plusów „+” i minusów „–” według skali:

- 100% celujący
- 97%-99% bardzo dobry +
- 93% – 96% bardzo dobry
- 90%-92% bardzo dobry –
- 86%-89% dobry +
- 81% – 85% dobry
- 75%-80% dobry -
- 69% - 74% dostateczny +
- 56% – 68% dostateczny
- 50%-55% dostateczny –
- 45%-49% dopuszczający +
- 36%– 44% dopuszczający
- 30%-35% dopuszczający –
- 25%-29% niedostateczny +
- 0% – 24% niedostateczny

5. W przypadku krótkich formy sprawdzania wiedzy, z niewielką ilością punktów do zdobycia przez ucznia, stosowana jest skala ocen bez plusów „+" i minusów „–".

6. W dzienniku elektronicznym oceny mają przyporządkowane liczby naturalne i wagę zaznaczoną określonym kolorem:

a) uzyskanie tytułu laureata, finalisty w konkursach/olimpiadach przedmiotowych o zasięgu co najmniej wojewódzkim – waga oceny: 5, kolor fioletowy

b) uzyskanie bardzo dobrego lub dobrego wyniku w ogólnopolskim konkursie przedmiotowym/olimpiadzie lub wyróżnienia w konkursie o randze międzynarodowej lub zakwalifikowanie się do etapu wojewódzkiego konkursu po eliminacjach szkolnych oraz I, II, III miejsce w konkursie o zasięgu międzyszkolnym – waga oceny: 4, kolor pomarańczowy

c) sprawdziany, I, II, III miejsce w konkursach szkolnych, wyróżnienie w konkursie o zasięgu międzyszkolnym – waga oceny: 3, kolor czerwony

d) kartkówki, samodzielna praca na lekcji, udział w akcjach przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych, prace długoterminowe, projekt edukacyjny – waga oceny: 2, kolor zielony

e) praca w grupach, prace domowe, odpowiedź ustna, prace dodatkowe, aktywność, nieprzygotowanie do lekcji – waga oceny: 1, kolor czarny.

7. Ocenom bieżącym przyporządkowuje się odpowiednie wartości według skali:

ocena	6	6-	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1
wartość	6	5,75	5,5	5	4,75	4,5	4	3,75	3,5	3	2,75	2,5	2	1,75	1,5	1

8. Na podstawie uzyskanych przez ucznia ocen nauczyciel wystawia ocenę klasyfikacyjną śródroczna i roczną jako średnią ważoną ocen bieżących.

9. Średniej ważonej przyporządkowuje się następujące oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne:

średnia	ocena
5,31 i powyżej	celujący
4,60 - 5,30	bardzo dobry
3,60 - 4,59	dobry
2,60 - 3,59	dostateczny
1,70 - 2,59	dopuszczający
1,69 i poniżej	niedostateczny

ZASADY POSTĘPOWANIA ZA SPRAWDZONYMI PRACAMI UCZNIÓW I ICH UDOSTĘPNIANIA

1. Pisemne prace uczniów nauczyciel zobowiązany jest sprawdzić i ocenić w terminie dwóch tygodni.

2. Uczniowie zapoznają się z poprawionymi pracami pisemnymi w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela.

3. Rodzice/opiekunowie prawni uczniów mają wgląd do poprawionych prac pisemnych swoich podopiecznych na terenie szkoły po ustaleniu terminu z nauczycielem i w jego obecności.

4. Na prośbę rodzica/opiekuna prawnego ucznia nauczyciel omawia sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną w bezpośredniej rozmowie.

5. Pisemne prace uczniów są przechowywane w szkole przez nauczyciela do końca września kolejnego roku szkolnego.

SPOSOBY INFORMOWANIA O UZYSKANYCH OCENACH

1. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z zasadami sprawiedliwości.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych.

3. Uczeń informowany jest o ocenie:

a) na bieżąco – w przypadku odpowiedzi ustnej, samodzielnej pracy na lekcji, udziale w dyskusji, aktywności na lekcji

b) na następnej lekcji – w przypadku zadania domowego, eksperymentu

c) w ciągu dwóch tygodni po przeprowadzeniu sprawdzianu pisemnego

d) w określonym przez nauczyciela terminie przy realizacji prac dodatkowych, długoterminowych i eksperymentów.

4. Informacja o uzyskanych przez ucznia ocenach jest przekazywana ich rodzicom/opiekunom prawnym podczas zaplanowanych w szkole spotkań oraz indywidualnych rozmów/konsultacji z nauczycielem lub wychowawcą.
5. Rodzice/opiekunowie prawni posiadają dostęp do dziennika elektronicznego i dzięki temu mogą kontrolować na bieżąco oceny i postępy edukacyjne dziecka.

ZASADY POPRAWIANIA OCEN Z PRAC PISEMNYCH I ZADAŃ DOMOWYCH

1. Sprawdziany z całego działu oraz kartkówki z trzech ostatnich lekcji są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
2. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać sprawdzianu lub kartkówki z całą klasą, powinien to uczynić w terminie ustalonym z nauczycielem.
3. Poprawa sprawdzianu, kartkówki, odpowiedzi jest dobrowolna, odbywa się na prośbę ucznia, musi się odbyć w ciągu dwóch tygodni od daty rozdania prac/odpowiedzi.
4. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel, informując o niej ucznia.
5. Nauczyciel wpisuje ocenę z poprawy, przypisując jej tożsamą wagę. Obie oceny liczą się do średniej ważonej.Jeżeli ocena z poprawy jest niższa niż pierwotna wówczas nie liczy się jej do średniej ocen.
6. Uczeń, któremu udowodniono niesamodzielną pracę (dotyczy wszystkich form sprawdzania wiedzy) otrzymuje ocenę niedostateczną.

NIEPRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

1. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się:

a) brak zadania domowego
b) brak opanowania wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji bieżących
c) brak wymaganych pomocy naukowych (zeszyt, zeszyt ćwiczeń, podręcznik lub inne niezbędne na dane zajęcia pomoce lub narzędzia)

2. Nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku zajęć lekcyjnych, tuż po przerwie i przywitaniu się nauczyciela z klasą.
3. Nauczyciel zaznacza fakt nieprzygotowania w dzienniku lekcyjnym skrótem „np.”
4. W przypadku gdy uczeń nie jest przygotowany do lekcji i nie zgłosił tego faktu nauczycielowi otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Uczeń może zgłosić trzy razy w każdym półroczu fakt nieprzygotowania. Nieprzygotowania, których uczeń nie wykorzystał w półroczu pierwszym nie zwiększają ich liczby w półroczu drugim.
6. Przekroczenie limitu zgłoszeń nieprzygotowania skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
7. W przypadku długotrwałej nieobecności usprawiedliwionej (choroba) uczeń zgłasza brak przygotowania do lekcji, ale nie odnotowuje się tego jako kolejne nieprzygotowanie. Uczeń ma jednak obowiązek uzupełnić braki w czasie dwóch tygodni po powrocie do szkoły.

WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Rodzice/opiekunowie prawni mają prawo wnioskować na piśmie do nauczyciela o określenie trybu uzyskania wyższej niż przewidywana oceny z biologii w terminie nie dłuższym niż 7 dni od otrzymania informacji o przewidywanych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.
2. Z wnioskiem o podwyższenie oceny mogą wystąpić rodzice/opiekunowie prawni, jeśli uczeń spełnia następujące warunki:
    1) był obecny na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności;
    2) brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadach i/lub konkursach z biologii (dotyczy wnioskowania o ocenę najwyższą);
    3) zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela.

   Jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek jest rozpatrzony negatywnie.
3. Wniosek musi zawierać uzasadnienie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.
4. We wniosku należy określić ocenę, o którą uczeń się ubiega.
5. Nauczyciel:

a) rozpatruje wniosek i przeprowadza postępowanie
b) przygotowuje dla ucznia test sprawdzający wiadomości i umiejętności z zakresu objętego wymaganiami edukacyjnymi na dany stopień szkolny

c) ustala termin sprawdzianu, nie później niż 7 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną i informuje o nim rodziców/opiekunów prawnych ucznia
d) sprawdza i ocenia pracę ucznia
e) ustala ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych w terminie nie późniejszym niż na 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej
f) pisemnie (wraz z uzasadnieniem) informuje o swojej decyzji osobę składającą wniosek.

6. Uczeń pisze test sprawdzający wiadomości i umiejętności z zakresu objętego wymaganiami edukacyjnymi na dany stopień szkolny.

7. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

8. Uczeń uzyskuje ocenę śródroczną lub roczną wyższą niż przewidywana, jeśli napisze sprawdzian, o którym mowa w punkcie 5, ppkt b i osiągnie minimum 75% punktów możliwych do zdobycia.

9. Ocena ta jest ostateczna w tym trybie postępowania.

WARUNKI I TRYB ORGANIZACJI EGZAMINU KLASTFIKACYJNEGO I POPRAWKOWEGO

Zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania zawartymi w Statucie Szkoły Podstawowej nr 7 im. Heleny Raszki w Szczecinie.